

-VATROGASNA ZAJEDNICA -VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca
za zvanje **VATROGASNI DOČASNIK**

Ustroj zaštite od požara

Pripremio: Stjepan Kovaček, dipl. ing.

SADRŽAJ PREDMETA:

- *A) povijesni razvoj zaštite od požara;*
  - *B) vatrogasne postrojbe, udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasne zajednice;*
  - *C) statut udruge dobrovoljnih vatrogasaca*
-
- *D) Zakon o vatrogastvu*
  - *E) Civilna zaštita*

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Vatra je, kao jedan od najznačajnijih prirodnih fenomena – dobar sluga, ali loš gospodar
- Proizvodnja vatre – vjerojatno jedan od najvećih izuma u povijesti čovječanstva!
- Prve organizirane službe za zaštitu od požara datiraju iz **2. tisućljeća prije naše ere**, a o tome govore egipatski papirusi – vatrogastvo je temeljem toga niklo u Egiptu

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Razvojem društva odnosno zaštite od požara, u Grčkoj konstruirana je konstruirana prva vatrogasna pumpa 350. godine prije nove ere
- Prvi uređeni sustav vatrogastva = Rimsko carstvo
- «**kohorte**» - prve carske vatrogasne postrojbe

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

sv. Florijan – zaštitnik vatrogasaca

- vojni časnik u Rimskom Carstvu (na području današnje Austrije)
- osuđen na smrt bacanjem u rijeku Enns (s kamenim kotačem oko nogu) radi pomoći kršćanima
- pogubljen 4. svibnja 304. godine
- štuje se po cijelom svijetu kao zaštitnik vatrogasaca

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Srednji vijek – nema značajnijeg razvoja vatrogasne tehnike - požare gasi cijela lokalna zajednica u kojoj je on nastao (npr. cijelo selo).
- Prve “moderne” štrcaljke sa modernijom izvedbom datiraju iz 16. stoljeća (Njemačka)

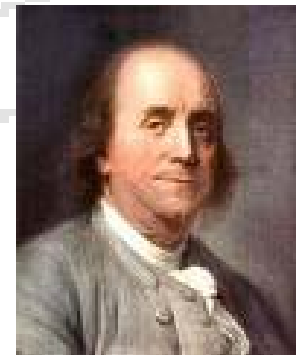
Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje “Vatrogasac”)

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Osnivanje **prve profesionalne vatrogasne postrojbe u Europi 1810.** godine u francuskom glavnom gradu **Parizu** inicirao je poznati **Napoleon Bonaparte** (nakon velikog požara).
- **Prvo dobrovoljno vatrogasno društvo u svijetu** osnovano je **1736.** godine u **američkom** gradu **Philadelphia** od strane kasnijeg predsjednika SAD-a **Benjamina Franklina**.

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Prva parna štrcaljka pojavljuje se u Beču u 19. st.

- **Prvo dobrovoljno vatrogasno društvo u Europi** osnovano je **1846.** godine u gradu **Durlachu** (Njemačka).

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- izrazita povezanost Hrvatske sa srednjom Europom (dio Austro-ugarske monarhije)
- U Varaždinu je **17. lipnja 1864.** osnovana **prva dobrovoljna vatrogasna organizacija** u nas pod nazivom "**Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu**".
- Osnivanje je potaknuo **Oto Mayer**, turpijarski «kalfa» koji je saznanja o vatrogastvu iz Njemačke prenio u svoj rodni grad.

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- daljnji tijek osnivanja DVD-ova:
  - 1865. DVD Sisak
  - 1868. DVD Otočac (Lika)
  - 1869. DVD Ludbreg
  - 1870 DVD Zagreb
  - 1871 DVD Karlovac, DVD Nova Gradiška, itd.
- Prva **profesionalna** vatrogasna postrojba formirana je u **Rijeci 1863. godine**
- prvo **seosko** dobrovoljno vatrogasno društvo osnovano je u **Hrženici (kod Ludbrega) 1872. god.**

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- Težnja da se zaštita od požara učini djelotvornijom i organiziranom, da se mrežom dobrovoljnih vatrogasnih društava, koja su svojim radom pronijela vrijednosti tadašnjega dobrovoljnog vatrogastva, pokrije što veći prostor Hrvatske, rezultirala je osnivanjem **Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice 5. lipnja 1876. godine. (u Sisku).**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

Osobe najznačajnije za rani razvoj vatrogastva u Hrvatskoj

Đuro Deželić,
«otac» hrvatskog vatrogastva

- prvi predsjednik Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice (na toj dužnosti 30 godina)
- 1882. godine objavio "Obučevnik za dobrovoljne vatrogasce", prvu vatrogasnu knjigu na hrvatskom jeziku)

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

Osobe najznačajnije je rani razvoj vatrogastva u Hrvatskoj

Mirko Kolarić,

«učitelj» hrvatskog vatrogastva

- zapovjednik varaždinskog DVD-a i tajnik Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice,
- izrekao prvu vatrogasnu zapovijed na hrvatskom jeziku 1877. godine)
- 1980. pokrenut "Memorijal Mirka Kolarića" kao najznačajnije pozivno vatrogasno natjecanje u RH

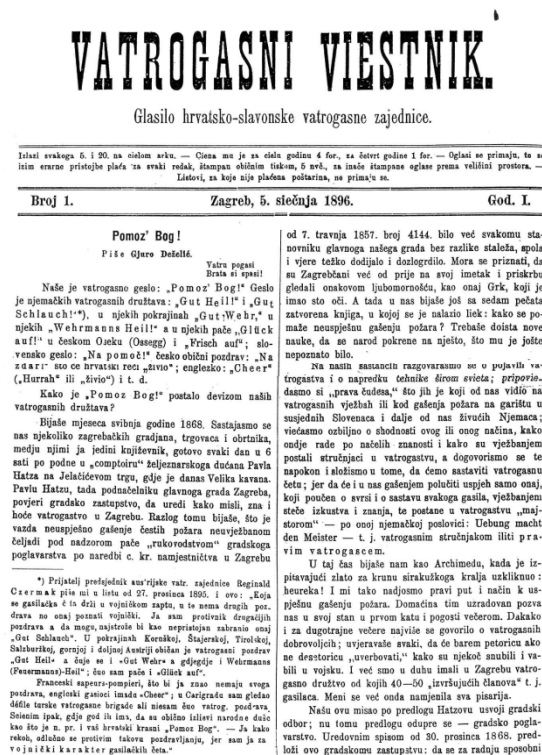

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- ostali važniji datumi u povijesti vatrogastva u RH:

- 1881. organiziran prvi hrvatski strukovni vatrogasni tečaj
- 1892. izlazi polumjesečnik "Vatrogasac"
- 1896. počinje izlaziti "Vatrogasni vjesnik"

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- u periodu od kraja 19. do sredine 20. stoljeća uglazbljena je **vatrogasna himna**, uvodi se današnji oblik **vatrogasne zastave** s likom svetog Florijana, itd.
- 1933. donosi se **Zakon o organizaciji vatrogastva Kraljevine Jugoslavije** (formirane vatrogasne "čete")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- 1948. donosi se Zakon o dobrovoljnim vatrogasnim društvima Narodne republike Hrvatske, 1949. god. osnovan je Savez dobrovoljnih vatrogasnih društava NRH
- 1968. Donosi se **Zakon o zaštiti od požara** koji regulira i organiziranost vatrogastva
- 1991. vatrogastvo RH prelazi na rad u uvjetima ratnog djelovanja

---

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- 1992. Hrvatska vatrogasna zajednica primljena je u **Međunarodni tehnički odbor za protupožarnu preventivu i gašenje požara (CTIF)** u Albeni (Bugarska)
- 1993. temeljem novog Ustava Republike Hrvatske doneseni su prvi **Zakon o vatrogastvu** i Zakon o zaštiti od požara u neovisnoj Hrvatskoj. Temeljem tih zakona vatrogastvo je djelovalo u okviru Ministarstva unutarnjih poslova. Novim Zakonom o vatrogastvu koji je na snazi od 1. 1. **2000.** godine vatrogastvo je **decentralizirano** - potpalo pod jedinice županije, gradove i općine.

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

ZAKON O VATROGASTVU

VATROGASNE POSTROJBE, DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA I VATROGASNE ZAJEDNICE

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

---

1. VATROGASNA DJELATNOST

Vatrogasna djelatnost je sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje i drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama.

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

2. VATROGASNE POSTROJBE

Vatrogasnu djelatnost **obavljaju** vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije.

Vrste vatrogasnih postrojbi:

- javna vatrogasna postrojba (62)
- postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva (1793)
- profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu (55)
- postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu (66)
- 4 intervencijske vatrogasne postrojbe Državne uprave za zaštitu i spašavanje – uključuju i zračne snage

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

---

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Broj javnih vatrogasnih postrojbi odnosno **dobrovoljnih vatrogasnih društava** na području grada ili općine utvrđen je **Planom zaštite od požara tog grada ili općine.**

Na području grada ili općine mora djelovati najmanje jedna javna vatrogasna postrojba ili dobrovoljno vatrogasno društvo koje ima vatrogasnu postrojbu od najmanje **20 psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca, te propisanu vatrogasnu opremu i sredstva.**

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Ukoliko na području grada ili općine postoje **DVD-a koja nisu utvrđena planom zaštite od požara** (sva DVD-a osim središnjega – utvrđenog Planom zaštite od požara) tada njihove postrojbe moraju imati najmanje **10 psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca i minimalnu propisanu opremu.**

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Javne vatrogasne postrojbe

- osniva ih općinsko ili gradsko poglavarstvo kao javne ustanove
- mogu biti profesionalne (npr. Javna vatrogasna postrojba grada Varaždina) ili dobrovoljne, a mogu biti i kombinirane (s «profesionalnom jezgrom»)
  - u osnivanje je potrebno 10 osnivača
  - unutarnje djelovanje kod profesionalnih javnih vatrogasnih postrojbi uređuje se pravilnicima, a kod dobrovoljnih javnih vatrogasnih postrojbi uređuje se Statutom

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

---

4. DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA

Dobrovoljna vatrogasna društva osnivaju se sukladno Zakona o udrugama, a mogu započeti obavljati vatrogasnu djelatnost tek kada imaju **vatrogasnu postrojbu** sastavljenu od **10** psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca (**20** ako je to jedino DVD na području grada ili općine), te propisanu opremu i sredstva.

Dobrovoljna vatrogasna društva imaju i mnogo šire aktivnosti od profesionalnih postrojbi, uključujući one društvenog i kulturnog značaja – racionalnije dugoročno rješenje zaštite od požara, osim u velikim gradovima i opasnoj industriji.

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

---

5. UDRUŽIVANJE

Vatrogasne postrojbe se radi zajedničke koordinacije pojedinih aktivnosti i kvalitetnog razvoja obavezno udružuju temeljem Zakona o vatrogastvu **u vatrogasnu zajednicu općine, grada ili područja.**

Vatrogasne zajednice općina i gradova na isti se način udružuju u vatrogasne zajednice **županija.**

U Hrvatsku **vatrogasnu zajednicu** udružuju se **vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba.**

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

6. STATISTIKA

U Republici Hrvatskoj trenutno djeluju:

- 20 vatrogasnih zajednica županija i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba
- 201 vatrogasna zajednica općina, područja i gradova
- 1788 dobrovoljnih društava
- 66 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu
- 56 javnih vatrogasnih postrojbi (profesionalnih) u gradovima
- 55 profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu
- 4 intervencijske postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova
- namjenski organizirane snage Ministarstva obrane (uključujući Protupožarnu eskadrilu).

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

---

6. STATISTIKA

Vatrogasne snage broje:

-oko **60 000 operativnih vatrogasaca** (oko 3 200 profesionalnih)

- oko **90 000 članova u ostalim kategorijama** (mladež, pričuvni, podupirajući, veterani, počasnici i utemeljitelji).

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Što je dobrovoljno vatrogasno društvo?

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) je dobrovoljna, stručna, humanitarna i nestranačka udruga građana. Ovo je društvo od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u djelatnosti zaštite od požara.

Članovi Društva su fizičke osobe (pojedinci) i pravne osobe (tvrtke) koje rade na unapređenju vatrogastva i zaštite od požara, te drugim poslovima iz ovog područja.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Statut DVD-a

Statut je dokument koji govori o ustroju, pravima i obvezama vatrogasaca.

Statut donosi Skupština Društva (natpolovičnom većinom svih članova upisanih u Matičnu knjigu Društva).

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Tijela Društva (iz Statuta)

- Skupština
- Upravni odbor
- Predsjednik Društva
- Zapovjednik
- Nadzorni odbor

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Skupština

Skupštinu DVD-a čine svi članovi Društva upisani u Matičnu knjigu.

Vrste sjednica Skupština: osnivačka, izborna, redovna, izvanredna, svečana, tematska

Skupština bira Upravni odbor, predsjednika i Nadzorni odbor; usvaja izvješća o radu Društva i donosi Plan rada te Financijski plan

Radom Društva između dvije sjednice Skupštine upravljaju Upravni odbor i Predsjednik (on ima ovlast da zastupa Društvo).

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Upravni odbor

- Upravni odbor je izvršno tijelo Skupštine.
- Broji (najčešće) 7-9 članova i sastaje se nekoliko puta godišnje radi donošenja odluka o različitim aktivnostima Društva.

Predsjednik

- Predsjednika bira Skupština. On ima ovlast da zastupa Društvo.
- Predsjednik vodi sjednice Upravnog odbora.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Zapovjednik

Zapovjednika imenuje **Upravni odbor** (ili Skupština – stariji model), a **potvrđuje ga načelnik općine ili gradonačelnik grada.**

Zapovjednik je odgovoran za osposobljenost i interventnu spremnost vatrogasne postrojbe Društva, kao i za stanje vatrogasne opreme.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Vrste članstva u Društvu

1. utemeljitelji (fizičke osobe-osnivači društva)
2. članovi veterani (osobe koje su navršile 50 godina vatrogasnog staža)
3. počasni članovi (fizičke i pravne osobe koje su se posebno istakle u radu odnosno podršci)
4. pomažući članovi (fizičke i pravne osobe koje redovito pomažu Društvu na razne načine)
5. pričuvni članovi (koji su sposobni za rad, ali nisu redovito na operativnim aktivnostima)
6. izvršujući – operativni članovi (članovi pripadnici vatrogasne postrojbe)

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Zvanja u dobrovoljnom vatrogastvu

Zvanja u vatrogastvu postižu se isključivo školovanjem, osim počasnih zvanja!

Zvanja dobrovoljnih vatrogasaca:

- vatrogasna mladež
- vatrogasac,
- vatrogasac I. klase,
- dočasnik,
- dočasnik I. klase,
- časnik,
- časnik I. klase,
- viši časnik,
- viši časnik I. klase,
- počasni časnik i
- počasni viši časnik.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Obilježja pripadnosti, dužnosti i osposobljenosti

Obilježje pripadnosti vatrogasnoj postrojbi odnosno DVD-u (tzv. amblemi) nose se na **LIJEVOM rukavu** vatrogasne odore ili košulje (7 cm od gornjeg ruba odnosno šava rukava)

Obilježja dužnosti nose se na **gornjem dijelu** ovratnika **svečane odore**, odnosno **iznad LIJEVOG džepa radne odore ili košulje**.

Obilježja zvanja nose se na **ramenici** vatrogasne odore odnosno košulje.

POZNAVANJE OZNAKA ZVANJA I DUŽNOSTI JE OBVEZNO!

Ustroj zaštite od požara (Predavanje za zvanje "Vatrogasac")

OZNAKE ZVANJA I DUŽNOSTI DOBROVOLJNIH VATROGASACA

HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA, Našička 14, Zagreb

OZNAKE ZVANJA DOBROVOLJNIH VATROGASACA

OZNAKE ZA SVEČANU VATROGASNU KAPU

OZNAKE DUŽNOSTI DOBROVOLJNIH VATROGASACA

D) ZAKON O VATROGASTVU

Nositelji organizacije zaštite od požara u jedinicama lokalne i regionalne samouprave

Nositelj organizacije zaštite od požara su vatrogasne organizacije temeljem Ustava Republike Hrvatske, Zakona o zaštiti od požara i Zakona o vatrogastvu

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Obaveze jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) u vezi osiguranja financiranja redovne vatrogasne djelatnosti (dobrovoljne i profesionalne)

Općine i gradovi financiraju redovnu djelatnost vatrogastva prema Zakonu o vatrogastvu iz proračuna lokalnih jedinica.

Financijska sredstva za djelovanje profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu osigurava osnivač.

Sredstva premije osiguranja od požara koriste se za nabavku opreme te osposobljavanje vatrogasaca.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara

Procjenom ugroženosti od požara i

tehnoloških eksplozija općine, grada, županije i

Grada Zagreba utvrđuje se postojeće stanje u

pogledu ugroženosti od požara na određenom

području te predlažu mjere za poboljšanje razine

zaštite od požara.

Planom zaštite od požara utvrđuju se JVP-e ili

postojeća DVD-a koja moraju imati vat. postrojbu od

najmanje 20 dobrovoljnih vatrogasaca te propisanu

opremu i sredstva (središnja postrojba odnosno

društvo), kao i ostale zadaće, aktivnosti i mjere koje

se na određenom području moraju provesti u

pogledu protupožarne preventive odnosno ZOP.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara

Procjenu ugroženosti i plan zaštite od požara grada, županije i Grada Zagreba izrađuje tim stručnjaka iz tog područja, a usvaja ga općinsko ili gradsko vijeće odnosno županijska skupština

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Aktivnosti koje obavljaju dobrovoljna vatrogasna društva i njihove postrojbe

DVD osim vatrogasne djelatnosti mogu obavljati preventivnu djelatnost, edukaciju građana, gospodarske i društvene djelatnosti (održavanje vozila, organiziranje natjecanja, prijevoz pitke vode i dr.) koje su u svezi s obavljanjem vatrogasne djelatnosti, ako time ne umanjuju intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Članom vatrogasne postrojbe mogu bi sve osobe osposobljene za određeno zvanje odnosno specijalnost.

U DVD-ima članstvo može sačinjavati i ostalo građanstvo odnosno mladež, s time da svaki DVD mora imati najmanje jednu vatrogasnu postrojbu od 10 vatrogasaca utvrđenu planom zaštite od požara da bi moglo djelovati, a ako je ono utvrđeno postrojbom od interesa za općinu ili grad tad mora djelovati s najmanje 20 vatrogasaca.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Wat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Zapovijedanje u vatrogasnim postrojbama obavlja zapovjednik.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Zapovjednik DVD-a odgovoran je zapovjedniku nadležne zajednice, a postavlja ga tijelo upravljanja određeno u statutu udruge (upravni odbor).

Zapovjednik zajednice odgovoran je županijskom vatrogasnom zapovjedniku, a imenuje ga nadležno tijelo po statutu (skupština ili predsjedništvo) uz suglasnost općine i grada.

Zapovjednika JVP-i njegova zamjenika imenuje načelnik općine ili gradonačelnik grada kao njegovog osnivača.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Županijski vatrogasni zapovjednik odgovoran je načelniku HVZ-e, a imenuje ga nadležno tijelo po statutu (Skupština).

Načelnik HVZ-e pomoćnik je glavnom vatrogasnom zapovjedniku RH, bira ga skupština HVZ-e, uz suglasnost MUP-a RH.

Glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske zaposlenik je Državne uprave za zaštitu i spašavanje, pomoćnik je ravnatelja iste Uprave te je odgovoran za organiziranost vatrogastva na teritoriju RH.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Nadležnosti zapovjednika i zapovjedništva kod intervencija

Prilikom vođenja intervencije koristi ovlasti:

- ulaska u dom bez privole stanara ukoliko se time otklanja opasnost za život ljudi,
- zabrane pristupa osobama mjestu intervencije ili prometa vozila,
- poziva policije radi osiguranja mjesta događaja,
- sklanjanja ugroženih stvari iz susjednih građevinskih objekata,
- prekida dovod električne energije,
- korištenja vode iz svih izvora bez obzira na pripadnost i plaćanje,
- djelomičnog ili potpunog rušenja građevine preko kojih bi se požar mogao proširiti, itd.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Odgovornosti zapovjednika odnosno voditelja vatrogasne intervencije po završetku iste

Zapovjednik ili voditelj vatrogasne intervencije po završetku iste odgovoran je da se požarište sačuva radi utvrđivanja uzroka požara (očevid).

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

D) ZAKON O VATROGASTVU

Pravo na naknadu za dobrovoljne vatrogasce koji sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji

Dobrovoljni vatrogasci temeljem Zakona o vatrogastvu imaju pravo na plaću poslodavca i za vrijeme provedeno na vatrogasnoj intervenciji. Ako se prilikom intervencije uključuju dobrovoljni vatrogasci izvan općine tada refundaciju naknade vrši općina gdje se odvijala intervencija.

D) ZAKON O VATROGASTVU

“Međunarodni tehnički odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara (CTIF)”

Međunarodna organizacija nacionalnih vatrogasnih saveza osnovana je 1900. godine u Parizu, a Hrvatska vatrogasna zajednica primljena je u članstvo 1992. godine u bugarskom gradu Albena. Temeljem Zakona o vatrogastvu 1993. godine ustrojen je Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara. Osnovni zadatak odbora je: praćenje stanja zaštite od požara, organiziranosti, opremljenosti, osposobljenosti vatrogasaca, itd., a ujedno ostvaruje i suradnju s CTIF-om.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vat. dočasnik”)

E) CIVILNA ZAŠTITA

Državna uprava za zaštitu i spašavanje

U katastrofama i većim nesrećama Uprava rukovodi operativnim snagama i koordinira djelovanje drugih sudionika u aktivnostima zaštite i spašavanja, provodi njihovo pravodobno informiranje, nadzire provedbu propisanih mjera i aktivnosti u zaštiti i spašavanju te provodi mobilizaciju za potrebe sustava zaštite i spašavanja u mirnodopskim katastrofama i većim nesrećama.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Segmenti Državne uprave za zaštitu i spašavanje

- Služba za vatrogastvo
- Služba za civilnu zaštitu
- Služba za centar 112
- Učilište vatrogastva i zaštite i spašavanja
- Služba zajedničkih poslova

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Razlozi osnivanja organizacije Civilne zaštite

Temelji osnivanja na području Republike Hrvatske javljaju se 1949. godine nakon održane 4 ženevske konvencije i to:

- o vojnim ranjenicima i bolesnicima na kopnu
- o vojnim ranjenicima i bolesnicima na moru
- o postupanju sa ratnim zarobljenicima
- o zaštiti civilnog stanovništva

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Sadržaj djelatnosti Civilne zaštite prema našim propisima

Definirana je kao humanitarna djelatnost kojoj je cilj zaštita ljudi i imovine od posljedica prirodnih nepogoda, tehničko - tehnoloških i ekoloških nesreća i ratnih djelovanja, a **obuhvaća provedbu samozaštite pučanstva, mjere zaštite i spašavanja te aktiviranje i rad službi, tijela za vođenje i zapovijedanje i posebnih postrojbi namijenjenih izvršavanju različitih zadataka zaštite ljudi i imovine.**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Zadaci CZ i što se njome obuhvaća

Zadaci:

- evakuacija
- stavljanje na raspolaganje i organizacija skloništa
- borba protiv požara
- otkrivanje i označavanje opasnih zona
- pomoć u očuvanju dobara bitnih za opstanak

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Zadaci CZ i što se njome obuhvaća

Civilna zaštita obuhvaća:

- osobnu i uzajamnu zaštitu gradana,
- mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, te motrenje, obavješćivanje i uzbunjivanje za potrebe civilne zaštite,
- postrojbe, službe i tijela za upravljanje i vođenje postrojbi te druge oblike organiziranja civilne zaštite.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Postrojbe i stožeri CZ

Postrojbe određuju se planom zaštite i spašavanja ovisno o procjeni opasnosti i posljedicama, a sačinjavaju ih građani i službe. Postrojbe mogu biti:

- ***opće namjene*** – gradske ili općinske
- ***specijalističke namjene*** – gradske ili županijske
- ***specijalističke interventne – državne postrojbe***

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Postrojbe i stožeri CZ

Stožeri - osniva ih gradonačelnik grada, načelnik općine, župan, odnosno RH kao krizni stožer Vlade. Osnovna zadaće je koordinacija u zaštiti i spašavanju na razini za koju je stožen osnovan. Koordinira rad svih službi, odgovoran je za svoj rad tijelu koje ga je imenovalo i stožeru CZ više ustrojstvene razine.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Postrojbe i stožeri CZ

Vrste i broj postrojbi i drugi oblici organiziranja civilne zaštite određuju se **planom zaštite i spašavanja** ovisno o **procjeni opasnosti i posljedicama prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća te ratnog razaranja**, kao i raspoloživim ljudskim i materijalnim snagama za zaštitu i spašavanje, sukladno načelima ustroja, popune, pozivanja i uporabe postrojbi i drugih oblika organiziranja civilne zaštite, koje utvrđuje ministar unutarnjih poslova

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Zapovjedništva Civilne zaštite

Zapovjedništva- stručna tijela Državne uprave za zaštitu i spašavanje koja upravljaju akcijama civilne zaštite. Zapovjedništvo upravlja postrojbama, povjerenicima i voditeljima skloništa, dok jedino u poduzećima funkciju zapovjedništva preuzima stožer civilne zaštite s obzirom da tijela Državne uprave za zaštitu i spašavanje ne osnivaju postrojbe unutar poduzeća. Raspored u zapovjedništvu ujedno je i ratni raspored. Može se osnovati jedno zapovjedništvo za više općina.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Razlike između stožera i zapovjedništva CZ

STOŽER – koordinacijska tijela jedinica lokalne samouprave

ZAPOVJEDNIŠTVO - formirano u okvirima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, zapovjedaju snagama Civilne zaštite

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Plan civilne zaštite i sadržaj istog

Planove civilne zaštite donose: općine, gradovi, županije, tijela državne uprave, ministarstva.

Sadržaj:

1. plan pripravnosti – osigurava se postupak primanja i prenošenja zapovjedi
2. plan mobilizacije – dovode u stanje spremnosti za izvršavanje zadaća Civilne zaštite
3. plan djelovanja – sa organiziranjem i provođenjem mjera

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Voditelji skloništa i povjerenici civilne zaštite

Sklonište je objekt ili prostorija koja pruža propisani stupanj zaštite. Skloništa se grade u skladu s prostornim planovima i planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave i uprave.

Drugi objekti za zaštitu ljudi su podrumске i druge prostorije u zgradama prilagođene za sklanjanje, komunalni i prirodni objekti te rovovska skloništa.

Općine, gradovi i Grad Zagreb dužni su na svom području osigurati prostore za javna skloništa. Za javna skloništa mogu se koristiti i pogodne postojeće komunalne i druge građevine prilagođene toj svrsi.

Skloništa se moraju redovito održavati u ispravnom stanju.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Voditelji skloništa i povjerenici civilne zaštite

Voditelji skloništa obavljaju poslove u svezi organizacije boravka ljudi u skloništima, imenuje ih načelnik PU na prijedlog nadležnosti zapovjedništva civilne zaštite.

Povjerenike civilne zaštite imenuje načelnik , na prijedlog zapovjedništva CZ, uz pribavljeno mišljenje tijela upravljanja stambenim objektima. Te osobe imaju ratni raspored. Zadaci tih osoba su obavljanje poslova CZ za pojedine stambene objekte

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Obuka pripadnika civilne zaštite

Pripadnici civilne zaštite obučavaju se kroz temeljnu i dopunsku obuku.

Pripadnici civilne zaštite osposobljavaju se kroz vježbe, a mogu se osposobljavati i putem posebno organiziranih seminara, radionica, predavanja, tečajeva i drugih oblika osposobljavanja.

Obukom za potrebe zaštite i spašavanja po posebnom programu mogu se obuhvatiti i svi građani koji nisu raspoređeni na dužnosti u civilnoj zaštiti, u svrhu povećanja njihove sposobnosti za samozaštitu i samopomoć u slučaju katastrofa i drugih kriznih stanja (u daljnjem tekstu: katastrofa).

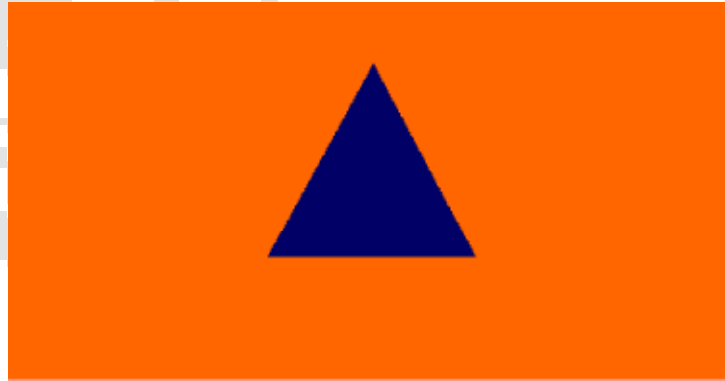

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

E) CIVILNA ZAŠTITA

Zastava civilne zaštite u Republici Hrvatskoj

Prihvaćena: oko 1990.

Zastava je narančasta s plavim jednakostraničnim trokutom u sredini jednim vrhom okrenutim nagore. To je u suglasnosti za oznake civilne zaštite s međunarodnim ugovorima i ženevskom konvencijom

---

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")

■ *Hvala na pažnji!*

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vat. dočasnik")